

GAZETA GDANŃSKA

10
LUTEN

Nr. 46

Piątek, 24 lutego 1939

Rok XLVIII

Aleksander Kwaśniewski, Bródzka, Sydyńska, Chojnów, Chojnów, Sedańsk, Gdynia, Tuchola, Inowrocław, Kartuszy, Kościerzyna, Lipeń
— — Nowe Miasto, Żytnia, Sopotnia, Starogard, Świecie, Szubin, Czarny, Toruń, Tuchola, Wąbrzeźna, Wyrzeczyn — —

Japonia nie pozwoli wciągnąć się w wojnę z Francją czy Anglią

„Najważniejsza“ deklaracja japońska ostatnich czasów

PARYŻ. Agencja Havasa donosi z Tokio: Według wiadomości, pochodzących z wiarygodnych źródeł, przewodniczący rady przykocznej premy, Hirunuma, udzielił na tajnym posiedzeniu komisji budżetowej zapewnienia, że układ wojskowy, mający na celu wzmożenie paktu antykominternowskiego, wymierzony będzie jedynie przeciwko Kominternowi.

Deklaracja premiera — stwierdza agencja Havasa — uważa się za lojalnego wobec politycznych założeń z wyjątkiem tych, które dotyczą dyspliny politycznej w obecnej sesji parlamentu. Jednocześnie donosi Havasa, że gabinet kategorycznie wyraża swój sprzeciw wobec podpisania jakiegokolwiek układu, zapoczątkowanego przez Bessera i Winstona Churchilla. Kategorycznie wyraża swój sprzeciw wobec podpisania jakiegokolwiek układu, zapoczątkowanego przez Bessera i Winstona Churchilla.

Je, gdy okazało się, że projektowany układ mógł wciągnąć Japonię w ewentualny konflikt z Francją i Anglią. W zakończeniu donosi Havasa, że między Brytem, Berlinem i Tokio toczą się rozmowy, mające na celu ustalenie

Dzisiaj Węgry podpiszą protokół przystąpienia do paktu antykominternowskiego

BUDAPEST. Dzisiaj w 15.00, 24 lutego nastąpi podpisanie protokołu w sprawie przystąpienia Węgier do paktu antykominternowskiego, zgodnie z niedawną zgodą ministra spr. zagran. Csaky'ego. Protokół zostanie podpiany

tekstu kompromisowego, przynajmniej, jakiej pomocy mogłyby Rzym i Berlin oczekiwać od Tokio w ewentualnych wypadkach, kiedy okazałoby się, że wyemigracja bezpodstawnie przeciwko Z. S. R. D. i Kominternowi.

Narada na Zamku

WARSZAWA. Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu wczorajszym w obecności p. Marszałka Świątko-Rydzia p. prezesa Rady Ministrów gen. Ślawa-Skłodkowskiego, p. wiceprezesa inż. Eug. Kwiatkowskiego i p. ministra spraw wojskowych gen. Tadeusza Kasprzyckiego.

Dzisiaj święto narodowe Estonii

Dzisiaj, w dniu 24 lutego r. przypada doroczna święto narodowe Estonii, związanej węzłem długotrwałej przyjaźni z Polską.

W związku z świętem estoniskim dalsza część podziękowań (14) wyłożył przemówienie, poświęcone Estonii i stosunkom polsko-estoniskim, przed mikrofonem Rozgłośni Warszawskiej poseł Estonii, minister Hans Markus.

Przeżeniowemu kwartet nam audycji muzyki estoniskiej.

Sesja budżetowa Sejmu dobiega końca Dwa budżety na wczorajszym plenum: ministerstwa poczty i teleg., oraz min. sprawiedliwości

WARSZAWA. Sesja na wczorajszym plenarnym obradach obradował nad budżet Ministerstwa Poczty i Telegrafów. Budżet referował pos. Sanoja, który podkreślił, że Polska ma najwyższe opłaty za listy i karty nie tylko w Europie, ale nawet w kraju — w Stanach Zjedn. Charakterystyczny ogólny kształt działalności poczty, sprawowana stwierdzał stały referent tej instytucji, który jest najgłębszym mniemaniem dobrej gospodarki.

Podobnie jak dwa poprzedniego podjęto dyskusję nad budżetem Min. Przem. i Handlu poruszone także wczoraj sprawę uprzywilejowanego stanowiska zakładu Philipsa w Polsce. Pos. Dobkowski, który był w ścisłej opinii, że czas najwyższy, aby zorganizować niezależny wytwór przemysł radiowy, i że należy narodzić stanę przy ministrze, gdy przypuścił stwierdził, aby zrehabilitować dla narodowego przemysłu radiowego, wczoraj wskazał na trudności radiowo-

nizacji wsi w związku z powodu braku techniki polskiego radioinżyniera popularnego.

Pos. Klimak poruszył sprawę nakładowo uposażenia listonoszy w większych i zw. pocztach. Na sil obciążeniu licznymi rozkładami, porządkami w nodzy, podjętym około 60 zł miesięcznie. Mówca zbliżył, że podwyżka uposażeń listonoszy większych o 50 procent zwiększyłaby wydatki państwa tylko mniej więcej o 80.000, które można by było znaleźć w innych działach budżetu.

Po ukończeniu dyskusji nad budżetem

min. poczty, i teleg., przystąpiono do obrad nad budżetem min. sprawiedliwości, który referował pos. Szczepanik, stwierdzając, że mimo niezłomnej polityki premlarstwa budżetowego ministerstwa, nadal pozostałe cały szereg nieszapiekowanych a państwowych, jak np. kwestia uposażeń sędziów i prokuratorów. Jest to zagadnienie, które musi znaleźć realizację w najbliższych latach, gdyż tylko zmniejszenie materialna sytuacji jest podstawą i gwarancją niezależnego sądownictwa, tworzącego jeden ze składników mocy i potęg państwa.

„Chrobry“ spłynął wczoraj na wodę

Wczoraj w czwartek w szloci Nakław w Danii odbyło się w godzinie 15.00 uroczyste nadanie drugiego nowobudowanego statku G. A. L'u M. „CHROBRY“.

Młoda okrętowa statku była metelką polską polskiego w Danii Józefa Barzowskiego.

Na uroczystości przybył z Polski do szloci Nakław dyrektor departamentu morskiego inż. Leonard Motkiewicz, wczoraj wydziału żeglowności Orlowskiego, dyrektor naczelny G. A. L'u Leonczyński i generał Szóstaku Armatorów Polskiej Floty Kotlarz.

Minister spraw zagr. Włoch hr. Ciano w drodze do Warszawy wraz z ambasadorem R. P. Wieniawą-Długosowskim

RYM. Agencja Stefani donosi: Minister spraw zagranicznych hr. Ciano opuścił wczoraj wieczorem Rzym, udając się

z wizytą oficjalną do Warszawy, dojazd przybędzie 25 hm.

Tym samym pocłagem wyjechał do Warszawy ambasador R. P. przy Kwirynale dr. Wieniawa-Długosowski z małżonką.

Nównocześnie z min. hr. Ciano wyjechał do Warszawy hr. di Siano, kierownik włojski i zapracowany oraz korespondent rzymski P. A. T.

W. Brytania jut uchwali rząd gen. Franco

LONDYN. Dziś rano londyńskie sterczelnia, że gabinet brytyjski postanowił w ścisłej natychmiast uznać de jure rząd gen. Franco, nie stawiając żadnych warunków.

Decyzja ta miała być ochowana w łebie Gmin wczoraj po południu, albo dziś rano.

Rząd francuski nie zdecydował o umianu zgubę pos. Franco na posiedzeniu gabinetowym w najbliższy poniedziałek po powrocie sen. Bernard z Burce.

Niezwykła katastrofa lotnicza w Irlandii

LONDYN. Reuter donosi z Karachi (Indie): Wczoraj rano nastąpił niezwykle wypadki odczerzenia się w dżungli, w odległości 70 km na północ od Karachi, dwóch samolotów, należących do „Indian National Airways“. Dwa samoloty — „Hindus“ oraz jeden pasażer, objeżdżał St. Zjedn., zginęli na miejscu.

Żydzi niemieccy muszą oddać wszystkie kosztowności

BERLIN. Dziś rano urzędowy Rzeszy zamieszca zarządzenie, na zasadzie którego wszyscy Żydzi, obywatele niemieccy, oraz Żydzi, posiadający obywatelstwo, obowiązani są w ciągu dwóch

tygodni złożyć za odczekowaniem w odpowiednich urzędach wszystkie przedmioty ze złota, srebra i platyny, oraz klejnoty i perły. Zarządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Mimo ostrych ograniczeń dewizowych w Rzeszy „czarna giełda“ w Londynie zasypana markami niemieckimi.

LONDYN. W związku z ograniczeniami dewizowymi w różnych krajach europejskich rozwijała się ostatnio w Londynie „czarna giełda“, na której odbywają się nielimitowane transakcje banknotami różnych państw. Banknoty te, przeważnie przyniesione, sprzedawane są w Londynie po cenie znacznie niższej od oficjalnego kursu.

Najciekawsze jest to, że mimo ostrych ograniczeń dewizowych, jakie panuje w Niemczech, można dostać w Londynie nieograniczone ilości marek niemieckich. Kurs banknotów niemieckich w Londynie wynosi obecnie około 55 marek za 1 funta. W City londyńskich transakcje przekonywane, że marki niemieckie wyrażone są na rynek angielski celowo.

Effekt tych transakcji jest prowadzić przeważnie inflacyjną, ale jest to jednak ze środków, przy pomocy których można otrzymać łatwą pewną ilość dolarów dla finansowania wlotowego importu niemieckiego, koniecznego dla wykonania ogromnych planów zbrojowych. Należy zaznaczyć, że marki niemieckie są w naszym przysypanym do Niemiec.

O duszcy Białostockiej w prasie rzymskiej

Dziś rano wiotki w korespondencjach z Warszawy opisują przygotowania związa z wizytą min. Ciano. Prasa rzymska szeroko opisała politykę Białostockiej oraz jej dziejów. Pomocno dziwni, przy tymczasem głosy przy polskiej powściągnięciu min. Ciano i fascyzmowi.

„Sejm chciałby być jak łan czystego zboża...“

Wywiad z Marszałkiem Sejmu

Przesie klubu sprawozdawców parlamentarnych zwrócił się do p. Marszałka Sejmu z prośbą, by zechciał rozstrzygnąć się swymi spostrzeżeniami na do przebiegu i charakteru obrad Sejmu.

P. Marszałek w udzielonym wywiadzie odpowiedział mi, m. in.:

„Dyskusja odbywa się w atmosferze wielkiej powagi i Sejm wykazuje niezaprzeczalną ambicję popobieżenia dyskusji. Szczególnie ciekawa była rozprawa nad budżetem rolnictwa, w której brało udział 50 posłów.

Nie żmota dziwnego. W narodzie rolniczym, jak nasz, rolnicy muszą być w Sejmie liczeni, a sprawy rolnictwa muszą zajmować wiele czasu.

Dotychczas był dyskusji pełna przede wszystkim na tym, że chodziło o to, żeby zgarniętione obciążenie wosełostromm, mogło znaleźć rozwiązanie, dyktowane względami dobra powszechnego.

Posłowie Poznńskiego i Pomorza te czynniki up. spór z postami Malopolski w sprawie parcelacji i osiedlenia, ale spór ten był poważną argumentacją różnych poglądów na zagadnienie, które obce strony chcą namajło rozwiązać.

— Mam wrażenie, że dyskusja przebiegała czasami cenny charakter niezależności i to stanowi jej drugą dodatnią stronę.

Wzaniem też wspomnę trud, jaki miała do wykonania sprawniejsza służba prasowa. Streszczenie dyskusji

polegać miało zwykle na jej „odwrotności i t. d.” — obecnie to zadanie od wadzi i t. d.” podjął sam Sejm. Myślę, że ja „miloręczy” podnieśli są

„Miloręczy” wygłosił pod tytułem „lan czystego zboża”. Ale chciały, to jednak służyć dobie, chociażby był łanem czystego zboża. Jest to niestety pliwą ambicją sełarstwu.

Katastrofa łodzi motorowej u wybrzeża palestyńskiego w podróży nakoło Sułta

JEROZOLIMA. Na wybrzeżu palestyńskim w czasie burzy wyrzucena została łódź motorowa, która trafiał młodzi Amerykanie odwywali podróż dookoła świata. Jeden z nich poległ w katastrofie, a dwóch pozostałych uratowali Arabowie.

Terrorysty w Szanghaju

Wielka oblawa na terenie SZANGHAI. Wosoraj w przedzielu krótkiego czasu dokonany w Szanghaju trzech skąd terrorystycznych przetrze działaniem chińskich, współpracującym z Japończykami. Wobec przypuszczeń, że terrorysty ukryli się na terenie kongresu międzynarodowego, władze tej komisji zgłosiły się na dołobnienie masowej oblawy wśród zamieszkałych na terenie

równo wydatność jak i wartość pracy sełmowej.

P. Marszałek zakończył swój wywiad słowami:

„Ekspedycję swą rozpoczęli trzej Amerykanie w czwartek r. ub. w Baltimore. Przed 7 statkami motorowymi wyruszyli z Aten na Cypr, bura jednak zapędziła ją na wybrzeże palestyńskie, gdzie też nastąpiła katastrofa.

Wobec przypuszczeń, że terrorysty ukryli się na terenie kongresu międzynarodowego, władze tej komisji zgłosiły się na dołobnienie masowej oblawy wśród zamieszkałych na terenie

Konkres międzynarodowej

konferencji chińskich. W obławie wzięło udział około 800 policjantów i żołnierzy; aresztowano ponad 500 Chińczyków, których jednak, po przesłuchaniu, z powodu braku posłań, wypuszczono na wolność. Cała kolonia międzynarodowa żyje pod wrażeniem tych wypadków, sugerujących poważnymi komplikacjami.

Dwa nowe jeszcze potężniejsze pancerniki zamówiła admiralica angielska

LONDYN. W związku z wzmocnieniem służby wodnawki nowego, pancernika angielskiego „King George V.” „Yorkshire Post” donosi, iż pancernik ten został wykonany w rekordowym czasie 25 miesięcy w porównaniu z 35 miesiącami, zużyłmi na budowę niemieckiego pancernika „Blis-

mark” oraz 39 miesiącami, których Francuzi potrzebowali na budowę „Albatross”. „Daily Express” donosi, że admiralica angielska złożyła już zamówienie na dwa nowe jeszcze potężniejsze pancerniki o pojemności 60 tys. ton każdy i urobionym z żelaznym z detal 16-calowym.

Hiszpania pragnie być potężnym państwem morskim

BILBAO. W porcie Tarragony odbyła się wielka rewia narodowej floty hiszpańskiej na morzu Śródziemnym z udziałem wszystkich jednostek. Flotwie przyjeł generał Franco. Głównowodowodzący znajdował się na pokładzie krążownika „Canaris”, który przyspłynął przed frontem zgromadzonych okrętów wojennych, usłokowanych standardami o barwnych narodowych.

W defiladzie okrętów wojennych brały udział krążowniki: „Canaris”, „Cervera” i „Navarra” oraz przeszło 200 hydroplanów.

W czasie odprawy oficerów na pokładzie krążownika „Canaris” gen. Franco stwierdził wolę rządu narodowego stworzenia z Hiszpanii potężnego państwa morskowego.

Krwawe zwycięstwo włosko-francuskie na granicy Tunisu?

PARYŻ. Informacje, których oficjalnego potwierdzenia nie można uzyskać, donoszą o

krwawym starciu, jakie kilka dni temu miało miejsce na pograniczu francuskiego Tunisu i włoskiej Libii. Starcie, w którym pałdy ofiary po obu stronach, wydarzyło się w ubiegły piątek na 10 kilometrów granicznego pomiędzy państwem włoskim i kolizalem francuskim. Zająci tu miało mieć miejsce w pustyni w punkcie, oddalonym o 40 km na północ od miejscowości Ben Gardan.

Incydent powziął miał być przyczyną naszego wysłania samolotu Bodeligo do Libii, jak również wzmocnienia 61 francuskiej w Tunisie.

Tajemnicze sygnały S. O. S.

Korsarska łódź podwodna na Atlantyku stoperdowała nieznaną statek

LONDYN. Radiostacja angielskiego urzędu pocinowego w Portlandzie w hrabstwie Somerset przejęła, w środę wieczór depeszę tajemniczą następującej treści:

„Statek nasz został stoperdowany przez łódź podwodną i tonie”.

Parowiec, który nadął to wiadomość, znajdował się w odległości 500 mil na południowo-zachód od wysp Azorskich i 1.000 mil od wybrzeży zachodnich wysp Kanaryjskich, a więc na szlaku komunikacyjnym wielkich okrętów transoceanicznych. Depesza zawierała znaki

„P E C C”. Sąd to znaki rozpoznawcze parowców transportuwa „Lloyd”.

Powyzsza depesza tajemnicza przedstawia się niezwykle tajemniczo, tym bardziej, że podobne sygnały przesyłał amerykański parowiec handlowy „Tulsa” oraz radiostacja amerykańska.

Na skutek tajemniczych sygnałów posłany na miejsce wypadku, wskazane w radiodepesze, transatlantyk „Empress of Australia” oraz statek grecki „Mount Pelion”, nie odnalazły jednak śladów stoperdowanego statku, mimo że ze względu atmosferyczną na Atlan-

53,08 proc.

WARSZAWA. W pierwszej połowie lutego br. odbyły się wybory do rad gromadzkich w 21 powiatach województwa pomorskiego.

Do dnia 23 lutego br. otrzymano wyniki wyborów w 21 powiatach (1.882 gromady), które przedstawiają się następująco:

Opółtem wyłazno 35.577 radnych, z czego przyspała na:

1. Listy gromadkowe OZN i innych grup powoń gospodarczych i zawodowych o charakterze apolitycznym	13.964 mandaty (33,08 proc.)
2. Stronnictwo Narodowe	3.052 (7,58 „)
3. Stronnictwo Ludowe	2.446 (6,03 „)
4. P. P. S.	90 (0,23 „)
5. Str. Pracy wraz z ministremi ogólnymi (kier. zarządca) i t. d.	1.227 (3,11 „)
6. Służbowe samodzielne organizacje zawodowe	1.027 (2,61 „)
7. Inni i różne mniejszości narodowe	2.928 (7,36 „)

Nowy premier węgierski

oraz przyzwał polsko-węgierskiej BUDAPEST. Nowy premier węgierski Toleky oświadczył m. in. w swoim czasie w parlamencie:

„Nasza przynajmniej z Polską jest rzeczywiście polityczna, nie wymagająca żadnej motywacji, i stanowi podstawowy czynnik koncepcji węgierskiej polityki zagranicznej”.

12 nowych baz lotniczych dla amerykańskiej marynarki woj.

WASKYNGTON. Izbę reprezentantów przesyłała do dyskusji nad projektem ustawy, uprawniającej rząd do budowy 12 baz lotniczych dla marynarki wojennej. — Koszt budowy wyniesie 52 miliony dolarów. Ta sama ustawa przewiduje kredyt wynoszący 1.600.000 dolarów na badania i poszukiwania naukowe w dziedzinie a. wiatu.

Holandia buduje fortyfikacje

HAGA. Minister obrony odwiedził w parlamencie, w skrócie wybudowania zostały wzdłuż wszystkich granic holenderskiej wielka linia fortyfikacyjna.

Samoloty sowieckie nad Finlandią

RYGA. Donoszą z Helsinek, nad wytorami Finlandii pojawił się wojskowy samolot sowiecki, który nie wracając oszaleł na strazy ostrzegawcze fińskiej strazy granicznej, zbytnio na małej wysokości, doleciał do granicy Włochy, po czym — okrążył ją — powrócił do Szwecji.

Zderzenie na skoczni narciarskiej

ZUIYCH. Na skoczni narciarskiej w Pentrosia doznał nieszkodliwego wypadku dwaj słowackie sędziarstwo, bracia Fritz i Christian Kaufmann.

Christian runął z rozbiegu wspomnianą skocznię zbyt wcześnie za Fritzem i obaj skoczkowie wpadli na śniegu tuż po odbicie się z progu skoczni. Obaj skoczkowie unieśli tak nieznaczne rany, że Fritz doznał złamania zęba, łopatkę oraz wstrząs mózgu, a Christian — skramania lewego ramienia.

O Panu Prezydencie w radio bułgarskim

SOFIA. Radio bułgarskie w Sofii nadawać będzie w piątek, 24 km. o godz. 11.45 odczyt p. Ojca Barbura o Panu Prezydencie R. P. E. Molekierku.

Nowy rząd bałgijski tylko przysiędł

BRUKSZA. Nowy gabinet Flaworta przedstawił się wczoraj Izbie, przy czym premier wyłożył program, w którym stwierdził, iż rząd utworzony przez niego, łot rządem przejściowym. Po nastąpieniu tego rządu istnieją tylko dwa rozwiązania, z których jednym jest stworzenie gabinetu fachowego, niezależnego od Izby, drugim zaś rozwiązanie parlamentu.

Władz konfiskaty dzienników polskich w Gdańsku

Wczoraj skonfiskowały gdańskie władze polityczne dzienniki polski „Robotnik” i „Dziennik Bydgoski”.

Kredyty dla plantatorów tytoniu na Pomorzu

Dotychczas roważ i znaczenie plantacji tytoniu. Fakt ten, dępa do ułatwienia zaopatrzenia plantatorów w artykuły pomocnicze, przeszanął odpowiedni kredyt na zakup nawozów sztucznych i wszelkich artykułów pomocniczych niezbędnych do uprawy tytoniu. Tytoniu oraz przygotowania sirowca tytoniowego, jak szkła na inspekta, budżet na suszarnie, chemikalia, ułatwiającej tempie skodników, węgiel do ogrzewania suszarni itp.

Jako zabezpieczenie udzielonego kredytu służąc być weksle plantatorów i cede na ich majątek i tytoniu oraz przygotowania sirowca tytoniowego, jak szkła na inspekta, budżet na suszarnie, chemikalia, ułatwiającej tempie skodników, węgiel do ogrzewania suszarni itp.

Z całego świata

BAGDAD. Parlament iracki został rozwiązany na skutek niezgodności współpracy z rządem. Termin wyborów nie został dotychczas ustalony.

HAGA. Nad białostockim zamowit dwa krążowniki o tonażu 650. Budowa tych okrętów ukończona została w drugiej połowie 1941 r., przy czym każdy z nich kosztował znacznie więcej niż 100 mil. 50-centymetrowych oraz w 6 wyrzutniach torpedowych.

